

تأثیر اندازه فیزیکی کلینوپتیلولیت بر شاخص‌های رشد جوجه‌های گوشتی
بهمن پریزادیان کاوان^{*}، محمود شمس شرق^۱، سعید حسنی^۱، یوسف مصطفی‌لو^۲
^۱دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ^۲دانشگاه گنبد
Bahman.kavan@gmail.com*نویسنده مسئول: بهمن پریزادیان کاوان

چکیده

به منظور تعیین اثرات اندازه‌ها و سطوح مختلف کلینوپتیلولیت بر عملکرد جوجه‌های گوشتی، آزمایشی با ۴۴۸ قطعه جوجه خروس گوشتی به صورت فاکتوریل ۲×۳ در قالب طرح کاملاً تصادفی انجام شد. فاکتور اول، میزان کلینوپتیلولیت مورد استفاده (۱/۵ و ۳ درصد)، و فاکتور دوم، اندازه‌های مختلف (کوچکتر از ۲۵۰ میکرومتر، ۰/۴ تا ۰/۸ میلی‌متر و ۱ تا ۲ میلی‌متر) بودند. نتایج این مطالعه نشان داد که استفاده از کلینوپتیلولیت منجر به بهبود شاخص‌های رشد جوجه‌های گوشتی می‌شود، به طوری که جوجه‌های گوشتی تغذیه شده با ۱/۵ و ۳ درصد کلینوپتیلولیت، افزایش وزن بیشتری در سنین ۲۸ تا ۳۵ و ۳۵ تا ۴۲ روزگی در مقایسه با گروه شاهد که از جیره بدون کلینوپتیلولیت تغذیه کرده بودند، داشتند و این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار بود ($p < 0/05$). استفاده از اندازه‌های مختلف فیزیکی کلینوپتیلولیت اثر معنی‌داری بر افزایش وزن بدن جوجه‌های گوشتی داشت. به طوری که استفاده از کلینوپتیلولیت در اندازه فیزیکی ۰/۴ تا ۰/۸ میلی‌متر سبب بهبود معنی‌دار وزن بدن در مقایسه با دیگر اندازه‌های فیزیکی شد. سطوح و اندازه‌های مختلف کلینوپتیلولیت اثر معنی‌داری بر شاخص مصرف خوراک جوجه‌های گوشتی نداشتند. جوجه‌های گوشتی تغذیه شده با کلینوپتیلولیت ضریب تبدیل غذایی بهتری در مقایسه با گروه شاهد داشتند ($p < 0/05$). اندازه‌های مختلف کلینوپتیلولیت اثر معنی‌داری بر ضریب تبدیل غذایی داشتند. به گونه‌ای که استفاده از کلینوپتیلولیت در اندازه فیزیکی ۰/۴ تا ۰/۸ میلی‌متر سبب بهبود معنی‌دار ضریب تبدیل غذایی شد. با توجه به نتایج این آزمایش می‌توان گفت که استفاده از کلینوپتیلولیت اثرات مطلوبی بر شاخص‌های رشد جوجه‌های گوشتی دارد.

کلمات کلیدی: جوجه گوشتی - کلینوپتیلولیت - عملکرد - اندازه فیزیکی

مقدمه

امروزه با توجه به اهمیت استفاده از گوشت سفید در تغذیه انسان، شاهد روند رو به افزایش صنعت طیور در دنیا هستیم. با توجه به این موضوع که بخش قابل ملاحظه‌ای از هزینه‌های پرورش را تغذیه تشکیل می‌دهد، می‌توان با افزایش بازدهی استفاده از مواد مغذی، هزینه‌های پرورش را کاهش داد. از جمله روش‌ها برای کاهش هزینه‌ها و افزایش راندمان مواد خوراکی، استفاده از سنگ‌های رسوبی و آتشفشانی در جیره‌های غذایی جوجه‌های گوشتی می‌باشد (۱). از طرفی یکی از مباحثی که امروزه مورد توجه محققین قرار گرفته است، اهمیت اندازه ذرات مواد غذایی تشکیل دهنده جیره دام و طیور می‌باشد که توانسته جایگاه مهمی در عرصه علم و تحقیق کسب نماید. از آنجا که اندازه‌های متفاوت مواد غذایی می‌تواند اثرات مختلفی با توجه به مکانیسم‌های خود بر عملکرد و وضعیت سلامتی طیور داشته باشد، انجام تحقیقات در این راستا می‌تواند اهمیت شایانی داشته باشد. در زمینه تأثیر اندازه ذرات سنگ‌های رسوبی بر عملکرد جوجه‌های گوشتی در سطح دنیا نتایج بسیار کمی وجود دارد. ژئولیت‌ها گروهی از آلومینوسیلیکات‌های هیدراته متبلور با خلل و فرج‌های ریز هستند که حاوی کاتیون‌های قابل تبدیلی از گروه فلزات قلیایی و قلیای